

Delegationen från Jipf och Palestinska föreningen i Stockholm vid sitt besök på Västbanken.

Judar för israelisk palestinsk fred och Palestinska föreningen i Stockholm arbetar tillsammans

"Vi vill visa att vi är helt ense i viktiga grundläggande frågor"

– Vi inleder alltid med att be eleverna associera kring Palestinafrågan. Vi antecknar nyckelord på svarta tavlan, och under de här inledande minutrarna lyckas vi ofta skaffa oss ett hyfsat grepp om kunskapsnivån. Det är mycket, mycket stor skillnad mellan olika skolor och mellan olika klasser, ofta förutsägbart, men alls inte alltid.

Lama Abu-Iseifan från Palestinska föreningen i Stockholm och **Tigran Feiler** från JIPF, judar för Israelisk-Palestinsk fred, har efter tre år skaffat sig god rutin på gemensamma besök bland Stockholms skolelever. Tillsammans med sex andra unga människor – tre palestinier och tre judar – har de hunnit avverka ett femtital skolor, huvudsakligen i Stockholmstrakten. Efterfrågan har ökat påtagligt sedan i höstas:

– Då hände mycket på kort tid. Initiativtagarna och projektledarna, **Oraib Qamhawi** och **Anja Emsheimer** fick pris från **Helena Berings Minnesfond** och projektet fick stipendium från **Olof Palmes minnesfond**. Det uppmärksammades av medierna, många skrev om oss och **Aktuellt** följde med på ett besök vi gjorde i **Farsta gymnasium**. Efter det har önskemålen om att vi ska komma rullat in med ganska god fart och inte bara från Stockholmsområdet, säger **Lama**.

Gruppen har just haft ett arbetsmöte för att fördela de femton skolbesök som står på väntelistan under maj. Samt för att i mesta möjliga mån underlätta starten för de grupper, som håller på att bildas runt om i landet efter samma modell. Idén bakom skolbesöken är alltså att visa upp en samsyn. INTE att diskutera åsiktsskillnader.

Foto: Lama Abu-Seifan

– Det händer rätt ofta att eleverna blir förvånade. De har förväntat sig en diskussion, om än en städad sådan. Men vår avsikt är att visa att det finns vissa viktiga, grundläggande frågor och att vi är helt ense i dessa, säger Tigran.

Denna samsyn har blivit än lättare att förmedla efter gruppens gemensamma resa till Israel och de ockuperade områdena. Resan, tio dagar lång, blev plötsligt möjlig tack vare pris- och stipendiepengarna, och gruppen gav sig iväg i slutet av februari.

– Nu har vi gemensamma upplevelser att utgå från och att konkretisera kring, säger Tigran och berättar att gruppen valt ut ett antal bilder som, bildligt och bokstavligt, får bilda fond för diskussionerna.

– De flesta av oss har ju varit där tidigare, många gånger till och med. Så var det för mig. Men tidigare har jag rest hem till byn och haft fullt upp med släkt och vänner. Den här gången reste vi runt, vi träffade politiker och aktivister, vi besökte skolor och vi diskuterade hela tiden med varandra. Så det blev tio dagar av mycket starka påminnelser om mitt folks lidande, säger Lama.

Det mest anmärkningsvärda, menar såväl Lama som Tigran, är intrycket av ett grundligt sönderslaget palestinskt motstånd.

– Israeliska soldater gjorde dagliga räder in i Nablus och vi hörde inte ett enda skott, konstaterar Tigran.

Och Lama förskräcktes över utbudet i Jerusalems souvenirbutiker:

– Israeliska arméprylar. Det är vad som säljer bäst, och är man i tillräckligt stor nöd säljer man eländet för att tjäna några shekel. En del i varje ockupation, var den än sker, handlar ju om att tvinga folk att sälja sig själva.

Att härska genom att söndra är en effektiv strategi, konstaterar Lama och Tigran. Uppgivenhet och demoralisering på den palestinska sidan och en marginalisering av motståndet på den israeliska.

– Det finns en kärna aktivister. De vet vad de vill, och de är beredda att ta risker. Men det finns ingen bred freds rörelse

bland israelerna, säger Tigran. Och om den tysta majoriteten väljer att blunda är ju även det ett tecken på uppgivenhet.

Lama har aldrig tidigare haft möjlighet att träffa så många israeliska aktivister.

– Deras vilja och deras engagemang gjorde ett starkt intryck. De har ju också möjligheter att nå ut på ett annat sätt. Jag tänker på en grupp fotografer vi träffade i Tel Aviv. De ordnar gatuutställningar med bilder från de ockuperade områdena. Ofta blir folk förbannade och river ner bilderna, men då har de åtminstone sett dem. Låt bli att blunda för en stund.

Trots det kompakta intrycket av uppgivenhet och hopplöshet på båda sidor, men på olika sätt, blev resan en rejäl nytändning i det egna arbetet för ett fritt Palestina:

– Visst blev vi betryckta av att se ockupationens vardag, men vi visste ju hela tiden att vi skulle få användning av våra upplevelser. Nu har vi mängder av konkreta situationer att referera till när vi är ute i skolorna, och våra gemensamma upplevelser kring dem förstärker det intryck vi gör på eleverna, säger Lama.

– Vi förmedlar ju i första hand känslor, instämmer Tigran.

– Visst kommer vi in på historien, på alla olika avtal och på olika händelser i nuet. Speciellt i vissa klasser gäller det att ha järnkoll på nuläget. Men kunskapsförmedling är inte vår egentliga roll, vi vill t ex att läraren ska ha haft en genomgång med klassen innan vi kommer på besök.

Utvärderingarna som eleverna gör är ofta översvallande. En typisk kommentar är att "det är så hoppfullt att se att folk kan samarbeta".

– Jag har jobbat i minst tio år med Palestinafrågan på olika sätt, men det är i Skolprojektet jag känner mig allra mest nyttig, konstaterar Tigran.

– Kanske allra mest efter ett besök i en riktigt ovetande klass, avslutar Lama.

Maria Holm

Foto: Lama Abu Seifan

Den bild som Lama tycker bäst symboliserar resan: "Från en demonstration i Bill'ain, där Shai Pollak skäller ut soldaterna. Han håller om en palestinsk man som försvarar sin mark. Mannen har stunden innan blivit slagen av soldaterna över ögat och blöder ganska kraftigt."